

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

DEZVOLTARE DURABILĂ

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Consiliere profesională și formare profesională continuă în regiunile mai puțin dezvoltate
POCU/726/6/12/136258

UNIUNEA EUROPEANĂ

CAPITOL 1

CADRUL GENERAL

1

Cea mai cunoscută definiție a conceptului de dezvoltare durabilă este cea adoptată în raportul intitulat „Viitorul nostru comun” , elaborat de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare din cadrul Națiunilor Unite în anul 1987 (cunoscut și sub numele de raportul Brundtland): „dezvoltarea care răspunde nevoilor din prezent, fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a răspunde propriilor nevoi”

Concret, există trei dimensiuni majore ale dezvoltării durabile: economică, socială și de mediu.

În acest sens, Articolul 11 al Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene (versiunea consolidată), recunoaște nevoia de a integra în definirea și implementarea politicilor și acțiunilor Uniunii Europene, în special pentru promovarea dezvoltării durabile, a cerințelor de protecție a mediului.

Astfel, aspectele de mediu, dezvoltarea economică și dezvoltarea socială trebuie să fie tratate ca o singură temă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Tematica dezvoltării durabile, vizează următoarele obiective specifice, așa cum sunt ele promovate în cadrul regulamentelor Fondurilor Europene Structurale și de Investiții 2014-2020, respectiv:

- protecția mediului;
- utilizarea eficientă a resurselor;
- atenuarea și adaptarea la schimbările climatice;
- conservare și protejarea biodiversității;
- dezvoltarea capacității de a rezista la producerea dezastrelor;
- prevenirea și gestionarea riscurilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

CAPITOL 2

CADRUL CONCEPTUAL

2

UNIUNEA EUROPEANĂ

Protecția mediului

În sensul conceptului de dezvoltare durabilă, domeniul „protecția mediului” vizează:

- a) controlul și reducerea poluării aerului, apei și solului;
- b) protecția resurselor naturale;
- c) gestionarea deșeurilor, inclusiv a deșeurilor periculoase.

Astfel, anumite proiecte individuale (private sau publice) care ar putea avea efecte semnificative asupra mediului, de exemplu, proiectele de investiții în infrastructură, fac obiectul unei evaluări a impactului asupra mediului” (EIM).

În acest sens, Ordonanța de Urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului stabilește cadrul legal și procedural adecvat.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Principiul „poluatorul plătește”

Acesta este un principiu de bază în politicile de mediu și care prevede ca plata costurilor cauzate de poluare să fie suportată de cei care o generează. Astfel se urmărește internalizarea costurilor de poluare la nivelul celor responsabili, principiul având scopul de a încuraja operatorii economici care poluează să îmbunătățească procesele de producție astfel încât impactul negativ asupra mediului înconjurător să se diminueze. Acest lucru implică conștientizarea implicațiilor de mediu ale produselor/ serviciilor pe parcursul întregului „ciclu de viață”, altfel spus, costul acestor măsuri va fi reflectat de costul de producție al bunurilor și serviciilor ce cauzează poluarea.

La nivel național, cadrul de reglementare în vigoare care are legătură cu acest principiu este reprezentat generic de legislația privind protecția mediului:

- Ordonanța de Urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului are la bază printre alte principii și principiul „poluatorul plătește” (art. 3 pct. e);
- Ordonanța de Urgență nr. 68/2007 privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea prejudiciului adus mediului, art. 1, “stabilește cadrul de reglementare al răspunderii de mediu, bazată pe principiul „poluatorul plătește”, în scopul prevenirii și reparării prejudiciului asupra mediului”;
- Hotărârea Guvernului nr. 1403/2007 privind refacerea zonelor în care solul, subsolul și ecosistemele terestre au fost afectate: „Poluatorul are obligația de a suporta costurile măsurilor de refacere a mediului geologic al siturilor contaminate și al ecosistemelor terestre”(art. 19).

UNIUNEA EUROPEANĂ

CAPITOL 3

FORME DE INTEGRARE A DEZVOLTĂRII DURABILE

3

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Integrarea dezvoltării durabile în cadrul proiectelor de afaceri exprimă angajamentul de a pune în practică prevederile legale și orientările cuprinse în strategiile în domeniu, ținând cont de impactul pozitiv pe care implementarea acestor proiecte îl pot avea asupra mediului.

Astfel, proiectele pot lua în considerare acțiuni transversale prin care se urmărește ca obiectiv permanent organizarea reglementărilor, responsabilităților și resurselor unui proiect cu scopul de a diminua/elimina efecte negative asupra mediului. Această abordare integratoare are în vedere modul de implementare a activităților și efectul acestora asupra dezvoltării durabile.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Acolo unde este cazul, documentația privind fezabilitatea proiectului va cuprinde evaluarea impactului asupra mediului. Efectele negative pe care le pot avea proiectele apar în jurul amplasamentului activităților, odată cu realizarea acestora sau pe termen lung, prin modificarea condițiilor inițiale. Din acest motiv, este important ca identificarea unor astfel de efecte să fie însoțită de măsuri de diminuare a poluării și de protecție a mediului.

De asemenea, în pregătirea proiectelor pot fi avute în vedere acțiuni specifice, ca răspuns la reducerea vulnerabilității mediului la efectele schimbărilor climatice, a poluării, utilizării resurselor sau a dezastrelor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

CAPITOL 4

INTEGRAREA DEZVOLTĂRII DURABILE IN PROIECTE 4

UNIUNEA EUROPEANĂ

Potențialul proiectului de a contribui la dezvoltarea durabilă

Este important de subliniat că integrarea nu este doar un simplu exercițiu de „bifare a unei căsuțe”. Aceasta trebuie să fie înțeleasă ca un proces participativ pe termen lung, care nu se poate realiza fără a stabili posibilul impact asupra mediului înconjurător pe care proiectul îl poate avea.

În acest sens, în calitate de inițiator, puteți utiliza o serie de întrebări în stadiul de definire a proiectului, cum ar fi:

UNIUNEA EUROPEANĂ

- Implementarea proiectului ar putea avea un efect negativ direct sau indirect asupra mediului, utilizării eficiente a resurselor sau biodiversității?
- Activitățile și/sau rezultatele proiectului ar putea avea un impact pozitiv asupra utilizării resurselor?
- Activitățile și/sau rezultatele proiectului ar putea avea impact asupra atenuării efectelor schimbărilor climatice?
- Activitățile și/sau rezultatele proiectului ar putea contribui la ameliorarea stării de sănătate a populației? (spre exemplu prin diminuarea/ eliminarea riscului de poluare sau reducerea volumului de deșeuri) Activitățile și/sau rezultatele proiectului ar putea contribui la protejarea cadrului natural (terestru și acvatic) sau la conservarea și protejarea habitatelor din ariile protejate?
- Implementarea proiectului ar putea contribui la creșterea gradului de siguranță în condiții de riscuri naturale (alunecări de teren, risc de inundații)?

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

- Implementarea proiectului ar putea contribui la creșterea responsabilității față de mediul înconjurător?
- Implementarea proiectului ar putea contribui la revitalizarea zonelor degradate?
- Există informații, studii sau analize pentru determinarea situației inițiale?
- Există o prognozare a efectelor negative pe termen lung asupra mediului?
- Există o analiză de apreciere a vulnerabilității rezultatelor proiectului față de dezastre și a riscului de producere a acestora (spre exemplu: inundații, cutremure, secetă)?

Răspunsul la întrebările propuse vă va sprijini să determinați dacă un anumit proiect are implicații directe sau indirecte asupra protecției mediului, utilizării eficiente a resurselor, conservării și protejării biodiversității. De asemenea, pot fi identificate măsuri de atenuare și adaptare la schimbările climatice, dezvoltare a rezistenței în fața dezastrelor, precum și prevenirea și gestionarea riscurilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Pe baza informațiilor obținute, printre altele, puteți stabili:

- obiectivele, rezultatele așteptate și activitățile proiectului;
- obligativitatea parcurgerii etapei de evaluare a impactului asupra mediului în conformitate cu legislația în vigoare;
- modul în care un proiect este vulnerabil la schimbările climatice;
- stabilirea de indicatori și ținte pentru măsurarea progresului și efectelor proiectului;
- formele de integrare ale obiectivelor caracteristice dezvoltării durabile, astfel încât să se asigure
- protecția mediului, utilizarea eficientă a resurselor, conservarea și protejarea biodiversității, precum și adoptarea de măsuri de atenuare și adaptare la schimbările climatice, dezvoltare a rezistenței în fața dezastrelor, precum și prevenirea și gestionarea riscurilor;
- resursele necesare pentru acțiunile de integrare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Asigurarea unui comportament care să se armonizeze cu mediul în managementul implementarea proiectului asigurați-vă că activitățile contribuie la eficientizarea consumului de resurse;

Exemplu:

- Promovarea imprimării față-verso a documentelor;
- Promovarea politicii pentru a imprima doar documentele necesare;
- Organizați pentru echipa de management o sesiune de instruire cu privire la tematica dezvoltării durabile și la modalitățile concrete de economisire a resurselor utilizate în implementarea proiectului;
- În măsura în care este necesar, implicați în echipa de management un expert în problematica dezvoltării durabile;
- Elaborați materiale de prezentare a rezultatelor proiectului din perspectiva respectării obiectivelor caracteristice dezvoltării durabile;

UNIUNEA EUROPEANĂ

MULȚUMESC!

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Consiliere profesională și formare profesională continuă în regiunile mai puțin dezvoltate
POCU/726/6/12/136258